

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

Evropská unie a politika rozšíření

(Vztah k Turecku a zemím západního Balkánu)

Hlavní body agendy SZBP EU

(Aktivity v oblasti Společné zahraniční a bezpečnostní politiky a vnějších vztahů EU)

Přehled SZBP č. 08/2016
srpen 2016
autor: Martin Kuta

PŘEHLED SZBP EU

Obsah:

<i>EVROPSKÁ UNIE A POLITIKA ROZŠÍŘENÍ</i>	4
KOORDINAČNÍ MECHANISMUS V BOSNĚ A HERCEGOVINĚ	4
K DIALOGU V KOSOVU A MAKEDONII	5
<i>HLAVNÍ BODY AGENDY SZBP EU</i>	7
K SITUACI NA UKRAJINĚ	7
SNAHA O OBNOVENÍ SYRSKÝCH MÍROVÝCH ROZHOVORŮ	8
SITUACE V JEMENU	9
MISE SBOP V LIBYI	10
DOHODA MEZI KOLUMBIJSKOU VLÁDOU A FARC	11

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:	EDICE: Přehled SZBP EU
Název: Evropská unie a politika rozšíření; Hlavní body agendy SZBP EU; Dokumenty SZBP EU	Typ edice: online, ISSN 2533-4263
Autoři: Kuta, M.	URL: http://www.psp.cz/sqw/ppi.sqw?d=2
Číslo: Přehled SZBP č. 08/2016	První vydání edice: leden 2005
Datum: srpen 2016	Frekvence vydání edice: měsíčně
Klíčová slova: ESVČ/EEAS; Sýrie; Ukrajina, rozšíření EU; mise SBOP	Zaměření: přehledy Společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU
	Jazyk: CZ
	Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

Oddělení všeobecných studií	STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
	PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	

Oddělení pro evropské záležitosti	STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni
--	---	--	---	--	---

Oddělení komunikace a vzdělávání	INFORMAČNÍ STŘEDISKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů
---	---	---	--	---	---

OBSAH

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

EVROPSKÁ UNIE A POLITIKA ROZŠÍŘENÍ	4
KOORDINAČNÍ MECHANISMUS V BOSNĚ A HERCEGOVINĚ	4
K DIALOGU V KOSOVU A MAKEDONII	5
HLAVNÍ BODY AGENDY SZBP EU	7
K SITUACI NA UKRAJINĚ	7
SNAHA O OBNOVENÍ SYRSKÝCH MÍROVÝCH ROZHOVORŮ	8
SITUACE V JEMENU	9
MISE SBOP V LIBYI	10
DOHODA MEZI KOLUMBIJSKOU VLÁDOU A FARC	11

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

EVROPSKÁ UNIE A POLITIKA ROZŠÍŘENÍ

(Vztah k Turecku a zemím západního Balkánu)

KOORDINAČNÍ MECHANISMUS V BOSNĚ A HERCEGOVINĚ

Pozadí

Zahájení přístupových rozhovorů Bosny a Hercegoviny podmiňuje EU dvěma zásadními změnami: přijetím ústavních změn vedoucích k souladu s rozhodnutím Evropského soudu pro lidská práva ve věci Sejdić-Finci¹ a zřízením koordinačního mechanismu pro vnitrostátní projednávání evropských záležitostí.² Nutnost jeho zřízení zdůraznila při předložení bosensko-hercegovinské přihlášky do EU také vysoká představitelka Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Federica Mogheriniová a komisař pro rozšiřování a politiku sousedství Johannes Hahn v únoru letošního roku.³ Koordinační mechanismus představuje nástroj vnitrostátní komunikace za účelem zajištění společného postoje vůči určitým otázkám a také zavádění dohodnutých opatření a jejich soulad na všech úrovních. Podle nově dosažené dohody se do jednání o společném postoji a sladování pozic budou moci zapojit také kantony na území Federace Bosny a Hercegoviny (jedna z územních entit státu).

V polovině srpna došlo k dohodě mezi představiteli tří konstitutivních národů a byla sjednána dohoda o koordinačním mechanismu. Její sjednání zpozdily neshody mezi zástupci konstitutivních národů v prezídiu (kolektivní hlavě státu). Nakonec se dohody podařilo dosáhnout i přes kritiku zástupců Chorvatů, podle nichž jednání nebrala v potaz jejich postoje.⁴

V červenci letošního roku došlo v Parlamentním shromáždění (státní parlament) ke schválení novelizované verze Stabilizační a asociační dohody, která bere v potaz vstup Chorvatska do EU a jeho vliv na vzájemný obchod s Bosnou a Hercegovinou.⁵

K referendu v Republice srbské

Došlo rovněž k jednání mezi zástupci Srbska a představiteli Republiky srbské (druhá územní entita Bosny a Hercegoviny) o plánovaném referendu v Republice.

Další z řady referend v Republice, jehož možný výsledek lze interpretovat jako postoj bosenských Srbů ke společnému státu, se má tentokrát týkat rozhodnutí ústavního soudu Bosny a Hercegoviny o zrušení dne Republiky srbské naplánovaného na 9. ledna.⁶ Referendum má vyjádřit lidovou podporu konání tohoto dne. Jestliže by se voliči v Republice vyjádřili pro, vyslalo by to signál o podpoře tohoto významného dne a zároveň o kritice rozhodnutí státních institucí. Již dvakrát došlo k posunutí referenda, vždy po tlaku ze strany Srbska.⁷ Předchozí referenda se dotýkala pravomocí státních institucí a jejich působnosti na území republiky.⁸ Prezident Republiky srbské Milorad Dodik z Aliance nezávislých sociálních demokratů (SNSD), která podporuje odtržení Republiky od zbytku státu, a tedy faktický rozpad země, již referendum

¹ K rozsudku ESLP ve věci Sejdic-Finci viz Vybrané téma PI č. 1/2015 Všeobecné volby v Bosně a Hercegovině, říjen 2014, s. 3, [ZDE](#).

² [Eu-monitoring.ba: Coordination mechanism as one of the conditions for starting negotiations!](#) [ZDE](#).

³ Přehled SZBP únor 2016, [ZDE](#).

⁴ [Balkaninsight.com: Bosnian Leaders Approve EU Key Measure](#), 17. 8. 2016, [ZDE](#).

⁵ Tuto podmínku viz Přehled SZBP únor 2016, [ZDE](#).

⁶ [Balkaneu.com: Day of RS – unconstitutional holiday](#), 27. 11. 2015, [ZDE](#).

⁷ [Balkaninsight.com: Bosnian Serb Leader Postpones Controversial Referendum](#), 9. 2. 2016, [ZDE](#).

⁸ Viz Přehled SZBP prosinec 2015, [ZDE](#).

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

vyhlásil na 25. září letošního roku. Jeho výsledek by mohl předznamenat, zdali se SNSD uchýlí ke konání referenda o nezávislosti. K jednání srbský premiér Aleksander Vučić uvedl, že se nebude vyjadřovat k vlastnímu referendu, ale podle zdrojů myšlenku dne Republiky srbské (9. ledna) podporuje.⁹

Na 2. října letošního roku jsou vyhlášeny komunální volby.¹⁰

Aktuálně

K přijetí koordinačního mechanismu vydala vysoká představitelka Mogheriniová a komisař Hahn společné stanovisko.¹¹ Podle tohoto stanoviska je přijetí koordinačního mechanismu stejně jako rozhodnutí o účasti země na programech Mezinárodního měnového fondu signálem o evropském směřování země. Obě tato rozhodnutí rovněž zlepší vztahy s EU a v širších souvislostech také umožní naplňování reformní agendy.

Mogheriniová i Hahn podpořili další reformy v zemi, protože tím se zvyšují vyhlídky na další zapojení do evropské integrace.¹²

K DIALOGU V KOSOVU A MAKEDONII

Pozadí

EU plní výraznou stabilizační úlohu zemí západního Balkánu obecně a Kosova zvláště. Pod tlakem mezinárodního společenství a EU se podařilo zahájit dialog mezi Srbskem a Kosovem. Zvláště důležitý je také vnitrostátní dialog mezi kosovskými Albánci a kosovskými Srby, kteří žijí na severu země. Kosovská vnitropolitická situace se ale i nadále potýká se značnou nestabilitou. Proti jednání se Srbskem a kosovskými Srby vystupují radikálně-nacionalistické politické skupiny v kosovském parlamentu.¹³ Vedle jednání se Srbskem se v letošním roce pozornost zaměřila na i na sjednání dohody o vymezení hranic s Černou Horou, která usilovala o to, aby to dohoda byla uzavřena.¹⁴

Při své srpnové návštěvě americký viceprezident Joe Biden zdůraznil pokračující normalizaci vztahů se Srbskem a za zvláště důležitou označil také dohodu s Černou Horou.¹⁵

Aktuálně

EU zprostředkovala jednání mezi kosovskými Albánci a kosovskými Srby o situaci v Mitrovici na severu země na začátku srpna. Výsledkem tohoto jednání byla dohoda o otevření mostu spojujícího albánskou a srbskou část mostu pro pěší a cyklisty. Od září letošního roku se začne scházet pracovní skupina, která bude dohlížet na politické a bezpečnostní aspekty ve městě

---

⁹ Balkaninsight.com: Serbian, Bosnian Serb Leaders Discuss Disputed Referendum, 1. 9. 2016, [ZDE](#).

¹⁰ Izbori.ba: Central Voters' Registered Concluded and Confirmed, 25. 8. 2016, [ZDE](#).

¹¹ ESVČ: Joint statement by High Representative/Vice-President Federica Mogherini and Commissioner for European Neighbourhood Policy and Enlargement Negotiations Johannes Hahn on Bosnia and Herzegovina's authorities' agreement on key measures on the country's EU, 1. 8. 2016, [ZDE](#).

¹² ESVČ: On today's adoption of Coordination Mechanism by Bosnia and Herzegovina, 23. 8. 2016, [ZDE](#).

¹³ Balkaninsight.com: Tear Gas Released in Kosovo Parliament, Explosives Found, 9. 8. 2016, [ZDE](#).

¹⁴ Balkaninsight.com: Montenegro Urges Kosovo to Ratify Border Agreement, 28. 7. 2016, [ZDE](#).

Hlasování o dohodě proběhlo v kosovském parlamentu na začátku září 2016. Zároveň došlo k posunutí tohoto hlasování, což podle analytiků narušilo mezinárodní důvěru v kosovskou politickou reprezentaci.

Balkaninsight.com: Border Deal Failure Has 'Damaged' Faith in Kosovo, 5. 9. 2016, [ZDE](#).

¹⁵ Balkaninsight.com: Biden Urges Kosovo to Seek Reconciliation with Serbia, 17. 8. 2016, [ZDE](#).

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

po otevření mostu. Na bezpečnosti ve městě po otevření mostu se bude podílet kosovská policie, mise EULEX a KFOR.

EU rovněž vítá dosažení dohody a vyzývá k pokračování normalizace národnostních vztahů v zemi.¹⁶

Rada rovněž jmenovala zvláštní zástupkyni pro Kosovo. Stala se jí Bulharka Natalya Apostolova.¹⁷

Politická dohoda o volbách v Makedonii

EU se rovněž zasadila o sjednání politické dohody v Makedonii. Politická dohoda má překonat déletrvající krizi v zemi a jejím výsledkem bylo vyhlášení parlamentních voleb na 11. prosince letošního roku.¹⁸ Ve společném stanovisku politickou dohodu o vyhlášení voleb ocenila vysoká představitelka Mogheriniová a komisař Hahn.¹⁹

---

¹⁶ ESVČ: EU-facilitated Dialogue: Implementation of the Agreement on the Mitrovica Bridge, 5. 8. 2016, [ZDE](#).

¹⁷ ESVČ: Kosovo: new EU Special Representative appointed, 22. 8. 2016, [ZDE](#).

¹⁸ Euractiv.com: Macedonian political parties agree December election after spy scandal, 1. 9. 2016, [ZDE](#).

¹⁹ ESVČ: Joint Statement on today's developments in the former Yugoslav Republic of Macedonia, 31. 8. 2016, [ZDE](#).

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

HLAVNÍ BODY AGENDY SZBP EU

(Aktivity v oblasti Společné zahraniční a bezpečnostní politiky
a vnějších vztahů EU)

K SITUACI NA UKRAJINĚ

Popis problematiky

Pozorovatelská mise Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) působící na východní Ukrajině, která má dle Minských smluv dohlížet na jejich plnění, podle svých zpráv z oblasti zaznamenávala poměrně časté porušování dohodnutých opatření (především střelba a výbuchy podél linie styku mezi vládními a povstaleckými jednotkami). OBSE k obnovení příměří vyzývala v průběhu července a srpna.²⁰ Především s blížícím se koncem léta a začátkem školního roku zesílila mise OBSE svou aktivitu ohledně ukončení narůstajícího násilí a zlepšení životní situace civilistů v oblasti. Mise je rovněž připravena zajistit dialog mezi ukrajinskou vládou a politickými a vojenskými představiteli povstaleckých regionů. Konec školního roku a normalizace životních podmínek byla zvláštní příležitostí k ukončení střetů.²¹

Mise rovněž upozorňuje na nezaměstnanost a nedostatečné bytové a celkové životní podmínky vysídlených osob v zemi.²²

Zhoršující se situace se stala předmětem jednání kontaktní skupiny pro Ukrajinu (OBSE, Ukrajina a Rusko) i samotného setkání ministrů zahraniční zemí OBSE.²³ Jednání v normandském formátu (Německo, Francie, Rusko a Ukrajina) ale nepřineslo konkrétní termín další rozhovorů. Dojednání příměří zdůrazňovala také německá kancléřka Angela Merkelová a francouzský prezident Francois Hollande.²⁴ Merkelová a Hollande situaci chtěli řešit s ruským prezidentem Vladimírem Putinem na okraj setkání států skupiny G20, které se měla uskutečnit v první polovině září.²⁵

Jednání v institucích EU

EU sledovala vzrůstající střety na východní Ukrajině.²⁶ EU i nadále zastává postoj odmítající ruskou anexi Krymu a podporuje územní svrchovanost Ukrajiny. EU dále sleduje lidsko-právní situaci krymských Tatarů, včetně ruského zařazení krymskotatarského autonomního

---

²⁰ Za zmínku stojí výzva vedoucího mise z 12. července (OSCE.org: OSCE SMM Chief Monitor Calls for Full and Sustainable Ceasefire, 12. 7. 2016, [ZDE](#)), z 28. července (OSCE.org: Urgent steps needed towards full respect for ceasefire in eastern Ukraine, says OSCE Chairmanship Special Representative and Chief Monitor, 28. 7. 2016, [ZDE](#)), v němž zvláštní zástupce OBSE pro Ukrajinu Martin Sajdik zdůraznil chybějící politickou vůli k naplňování ustavení Minských dohod, a 31. srpna (OSCE.org: The sides should do their utmost to ease people's suffering in eastern Ukraine, says OSCE Chief Monitor in Ukraine, 31. 8. 2016, [ZDE](#)).

²¹ OSCE.org: OSCE Chief Monitor in Ukraine urges sides to heed ceasefire appeal at school year's start, 1. 9. 2016, [ZDE](#).

²² OSCE.org: Unemployment, inadequate housing are straining relations between IDPs and host communities in Ukraine, says report by OSCE Special Monitoring Mission, 26. 8. 2016, [ZDE](#).

²³ Welt.de: Steinmeier wirbt vor OSZE für neue Rüstungskontroll-Gespräche, 1. 9. 2016, [ZDE](#).

²⁴ Elysee.fr: Communiqué conjoint du président de la République et de la chancelière Merkel en soutien au cessez-le-feu à l'est de l'Ukraine, 1. 9. 2016, [ZDE](#).

²⁵ Reuters.com: Merkel, Hollande worried about Ukraine conflict ahead of meeting with Putin, 1. 9. 2016, [ZDE](#).

²⁶ ESVČ: Statement by the High Representative/Vice-President Federica Mogherini on the situation in Ukraine, 12. 8. 2016, [ZDE](#).

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

shromáždění medžlis na seznam teroristických organizací.²⁷ EU podporuje mírové řešení situace a všechny strany sporu vyzývá, aby došlo k naplnění ustanovení Minských dohod. EU i nadále sleduje situaci²⁸ a je připravena poskytnout Ukrajině veškerou nutnou asistenci při provádění reforem. Ve vztahu k Ukrajině EU zmiňuje stále se sbližující partnerství.²⁹

I přes vstřícný postoj EU vůči Ukrajině se stále nepodařilo ratifikovat asociační dohodu s Ukrajinou kvůli referendu, které proběhlo v Nizozemsku a jehož výsledek přinesl zrušení souhlasu s ratifikací.³⁰ Na začátku června letošního roku oznámil nizozemský ministr zahraničí Bert Koenders, že na červnovém zasedání Evropské rady hodlá zahájit diskuzi o možných řešeních pozastaveného procesu ratifikace asociační dohody.³¹ Dle závěrů Evropské rady z červnového zasedání proběhla na zasedání diskuzi k tomuto tématu a následně pověřila Radu, aby přinesla řešení současné situace.³² Takové jednání zatím neproběhlo.

SNAHA O OBNOVENÍ SYRSKÝCH MÍROVÝCH ROZHovorŮ

Popis problematiky

Poslední kolo mírových rozhovorů syrských politických skupin proběhlo v dubnu letošního roku a skončilo nezdarem.³³ Dle vyjádření zvláštního zmocněnce OSN pro Sýrii Staffana de Mistury nebyly ještě v červnu naplněny podmínky pro obnovení mírových rozhovorů. Tyto podmínky měly především politický charakter z hlediska ochoty jednotlivých stran jednat, stejně jako záruky syrské vlády o ukončení obléhání oblastí s civilisty. I přes to byl ale stanoven termín 1. srpna k obnovení mírových jednání.³⁴ K zahájení dalšího kola mírových rozhovorů ale nedošlo.

Agentury OSN (Dětský fond OSN a Světová zdravotnická organizace) situaci v zemi sledují. Za zvláště závažnou považují situaci v obléhaném Aleppu, kam vládní ozbrojené složky neumožňují přístup humanitární pomoci.

O obnovení mírových rozhovorů jednali v červenci i srpnu ministři zahraničí Spojených států a Ruska John Kerry, respektive Sergej Lavrov.³⁵ Jejich srpnové setkání nepřineslo průlom, ačkoli proběhla jednání o možné vojenské spolupráci při posuzování opozičních skupin, které se hlásí k radikálnímu islamismu (skupiny, které jak Spojené státy, tak i Rusko považují za teroristické), a lepší zacílení protiteroristických operací.³⁶

Další vývoj se očekává po setkání prezidentů obou států na okraj setkání skupiny států G20.

Jednání v institucích EU

Na začátku srpna vydala vysoká představitelka Mogheriniová společně s komisařem pro humanitární pomoc Christosem Stylianidesem prohlášení o situaci v zemi. Zhoršující se humanitární a lidskoprávní situace vyžaduje, aby byly rozhovory co nejdříve obnoveny. EU

²⁷ ESVČ: Statement by the Spokesperson on the situation of Crimean Tatar leader and deputy Chair of the Mejlis Ilmi Umerov, 27. 8. 2016, [ZDE](#).

²⁸ ESVČ: Statement on the situation in Ukraine, 25. 8. 2016, [ZDE](#).

²⁹ ESVČ: 25th Independence Day of Ukraine, 24. 8. 2016, [ZDE](#).

³⁰ Blíže viz Přehled SZBP duben 2016, s. 11, [ZDE](#).

Přehled států, které asociační dohodu již ratifikovali, viz Rada EU: Agreement, [ZDE](#).

³¹ EUobserver.com: Dutch target June summit for talks on EU-Ukraine deal, 8. 6. 2016, [ZDE](#).

³² Evropská rada: European Council conclusions, 28 June 2016, 28. 6. 2016, [ZDE](#).

³³ Přehled SZBP duben 2016, [ZDE](#).

³⁴ UN.org: 'This is not yet the moment' for tangible peace talks – UN envoy for Syria, 9. 6. 2016, [ZDE](#).

³⁵ RFERL.org: Kerry, Lavrov To Meet On Reviving Syrian Cease-Fire, Peace Talks, 23. 7. 2016, [ZDE](#).

³⁶ Bloomberg.com: Kerry, Lavrov Cite Progress but No Breakthrough in Syria Talks, 26. 8. 2016, [ZDE](#).

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

vyjadřuje podporu činnosti kontaktní skupiny pro Sýrii (ISSG) a zvláštního zmocněnce Staffana de Mistury a humanitárním aktivitám poskytovaným mezinárodním společenstvím.³⁷

V polovině srpna 2016 vyzvala vysoká představitelka Mogheriniová k obnovení mírových rozhovorů a zároveň podpořila dvoudenní úplné zastavení palby a poskytnutí humanitární pomoci pod vedením OSN.³⁸

V souvislosti se zhoršující se situací v Aleppu vyzvala EU k zastavení bojů, evakuaci potřebných osob z města a zahájení konkrétních kroků vedoucích k naplnění opatření navržených ISSG v květnu letošního roku.³⁹ EU nadále podporuje mírové rozhovory, které zahrnou všechny relevantní skupiny v zemi.⁴⁰

SITUACE V JEMENU

Popis problematiky

V dubnu letošního roku byly zahájeny mírové rozhovory v Jemenu. Stranami konfliktu je vláda prezidenta Hádího, kterého podporuje Saúdská Arábie, a šíitská opozice Hútiů stojící za bývalým prezidentem Salehem, kterého podporuje Írán.⁴¹ Na začátku srpna došlo k přerušení mírových jednání.⁴² Jemenská vláda oznámila, že rozhovory ukončuje, protože opoziční hnutí Hútiů odmítlo mírový plán navržený OSN, který předpokládal stažení opozice z hlavních měst, odevzdání těžkých zbraní a opuštění státních institucí, které Hútiové obsadili po roce 2014. I nadále pokračovaly operace vládních jednotek i koalice, kterou vedla Saúdská Arábie. Írán naopak dodával zbraně opozici.

V druhé polovině srpna oznámil americký ministr zahraničí John Kerry po konzultacích se zástupci zemí Perského zálivu, zvláštním zástupcem OSN pro Jemen Ismáílem šajch Ahmadem a britským ministrem zahraničí Borisem Johnsonem, že bude usilovat o obnovení mírových rozhovorů. Kerry zároveň odsoudil íránské dodávky zbraní do Jemenu. Nová politická dohoda by měla být sjednána stranami sporu. Mezi cíle dohody patří vznik vlády národní jednoty a sdílení moci všemi stranami.⁴³ Problém mírových rozhovorů může spočívat do budoucna v tom, že šíité budou za legitimní skupinu zastupující Jemen považovat Hútie. Svědčí o tom fakt, že šíitský premiér Iráku Abádí označil za zástupce Jemenu právě Hútije.⁴⁴

Jednání v institucích EU

EU poskytuje zemi humanitární pomoc, především v těch oblastech, které jsou zasaženy válečným konfliktem. Zároveň kritizuje vojenské operace, které ve svém důsledku zasáhnou

---

³⁷ ESVČ: Statement by High Representative/Vice-President Federica Mogherini and Commissioner Christos Stylianides on the situation in Syria, 3. 8. 2016, [ZDE](#).

K tématu rovněž ESVČ: Statement by the High Representative/Vice-President Federica Mogherini and Commissioner Christos Stylianides in support of the latest UN appeal for a ceasefire in Syria, 9. 8. 2016, [ZDE](#).

³⁸ ESVČ: EU calls for ceasefire in Syria and the restart of talks, 12. 8. 2016, [ZDE](#).

³⁹ Viz Přehled SZBP květen 2016, [ZDE](#).

⁴⁰ ESVČ: Declaration by the High Representative on behalf of the European Union on Syria and the situation in Aleppo, 18. 8. 2016, [ZDE](#).

⁴¹ Přehled SZBP duben 2016, s. 14–15, [ZDE](#).

⁴² Middleeasteye.net: Yemen government quits talks after Houthis reject deal, 1. 8. 2016, [ZDE](#).

⁴³ Middleeasteye.net: Kerry announces new Yemen peace initiative, 25. 8. 2016, [ZDE](#).

⁴⁴ Middleeasteye.net: Iraq PM Abadi reportedly calls Houthi delegation 'representative of Yemen', 1. 9. 2016, [ZDE](#).

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

civilní obyvatelstvo, a proto zdůrazňuje dodržování mezinárodního humanitárního práva.⁴⁵ EU dále vyzývá všechny strany k pokračování mírových rozhovorů, které jsou zprostředkovány OSN. Mírové rozhovory jsou nutné, aby byla ukončena teroristická činnost, která představuje vnitřní i vnější hrozbu pro bezpečnost a stabilitu země a regionu.⁴⁶

MISE SBOP V LIBYI

Popis problematiky

V rámci podpory Libye a vlády národní shody nabídla EU rozšíření mandátu mise SBOP EUNAVFOR Med Operation Sophia k výcviku libyjské pobřežní stráže.⁴⁷

Politická situace v zemi se zhoršila poté, co Sněmovna reprezentantů, mezinárodně uznaný parlament, nevyslovila důvěru vládě národní shody. Z jednání vyplynulo, že vláda národní shody by měla být změněna, aby lépe odrážela vůli zvolených zástupců.⁴⁸ Vojenské jednotky, které podporují vládu národní shody, hlásily úspěchy v bojích s jednotkami Islámského státu.⁴⁹

Jednání v institucích EU

V druhé polovině srpna došlo v Římě k podpisu memoranda o porozumění mezi zástupci mise SBOP a libyjskou pobřežní stráží. Operace nově bude zajišťovat výcvik libyjské pobřežní stráže ve spolupráci s dalšími agenturami EU a mezinárodními aktéry. Výcvik bude probíhat ve třech fázích:

- Výcvik a kontrola na volném moři v součinnosti s jednotkami EUNAVFOR Med Operation Sophia,
- Výcvik na libyjském území nebo území členského státu,
- Kontrola a výcvik na palubě lodí libyjské pobřežní stráže.

Cílem výcviku je zvýšení bezpečnosti v teritoriálních vodách a přerušení sítí pašeráků a převaděčů lidí.

Memorandum o porozumění posvětil politický a bezpečnostní výbor. Rovněž výbor posvětil výkon dalšího nového úkolu – přispívat k zavádění a dodržování embarga OSN na dovoz zbraní do Libye.⁵⁰ Mise EUNAVFOR Med Operation Sophia tak dále plní další dvě nové funkce – výcvik Rada též jmenovala nového velitele mise SBOP EUBAM Libya, která od roku 2013 zajišťuje asistenci libyjským institucím v oblasti ochrany a správy hranic. Stal se jím Vincenzo Tagliaferri. V souvislosti s komplexním přístupem EU k situaci v zemi se očekává další rozšíření mandátu mise pro výcvik libyjských institucí při budování kapacit v oblasti ochrany hranic, boje proti terorismu, migrace a kriminálního vyšetřování.⁵¹

---

⁴⁵ ESVČ: Statement by the Spokesperson on the attacks of an MSF hospital and a school in northern Yemen, 16. 8. 2016, [ZDE](#).

⁴⁶ ESVČ: Statement by the Spokesperson on the terrorist attack in Yemen, 29. 8. 2016, [ZDE](#).

⁴⁷ Viz Přehled SZBP květen 2016, [ZDE](#).

⁴⁸ Middleeasteye.net: Tobruk rejects vote of confidence in UN-backed 'unity' Libyan government, 22. 8. 2016, [ZDE](#).

⁴⁹ Middleeasteye.net: Libya forces push into last IS-held areas of Sirte, 28. 8. 2016, [ZDE](#).

⁵⁰ Rada EU: EUNAVFOR MED Operation Sophia authorised to start two additional supporting tasks, 30. 8. 2016, [ZDE](#).

⁵¹ Rada EU: EUBAM Libya: new head of mission appointed, 30. 8. 2016, [ZDE](#).

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

DOHODA MEZI KOLUMBIJSKOU VLÁDOU A FARC

Popis problematiky

Po déle než půl století trvajícím konfliktu mezi kolumbijskou vládou a Revolučními ozbrojenými silami Kolumbie (FARC) se podařilo v srpnu sjednat mírovou dohodu. Dohodu podepsali zástupci FARC a kolumbijské vlády v Havaně na Kubě. Jednání trvala od roku 2012. Výsledkem dohody je:

- kolumbijská vláda zajistí investice do venkovských oblastí,
- bude provedena reforma politické participace, aby se mohla zapojit také nová a vyloučená hnutí,
- pěstování koky bude podléhat novým pravidlům,
- vznikne komise, která bude mít za úkol posoudit válečné zločiny, stejně jako přechodné válečné soudnictví, které zajistí, že ti, co se přihlásí ke spáchání válečných zločinů, budou moci obdržet alternativní tresty,
- guerillové jednotky FARC odevzdají zbraně příslušníkům mise OSN.

Obě strany teď mají možnost posoudit mírovou dohodu. V případě Kolumbie se očekává schválení zákona o nižších trestech pro válečné zločiny v kongresu, schválení dohody v lidovém hlasování. Podle odhadů by proces schválení dohody mohl být dokončen do října letošního roku. Dohoda se ale nedotýká povstalecké skupiny Národní osvobozené armády (ELN), která zůstává aktivní v některých oblastech.⁵²

Jednání v institucích EU

Sjednání mírové dohody uvítala vysoká představitelka Mogheriniová ve vydané prohlášení.⁵³ Sjednání označila za historický okamžik. Ocenila roli vyjednavců a zprostředkovatelů (Kuba, Norsko, Venezuela a Chile). Dále vyzvala k naplnění této dohody. EU připravila finanční prostředky ve výši 575 milionů EUR k zavádění opatření plynoucích z dohody a její zavedení v praxi. EU bude dále spolupracovat s kolumbijskou vládou na přípravě projektů podporujících mírovou dohodu.

---

⁵² Colombiapace.org: Colombia's 52-Year-Old Conflict with the FARC Comes to an End, 24. 8. 2016, [ZDE](#).

⁵³ ESVČ: Agreement between the Government of Colombia and the FARC-EP on a definitive and final peace agreement, 25. 8. 2016, [ZDE](#).

Kontakt:

Martin Kuta, tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz